

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет хореографічного мистецтва

Кафедра народної хореографії та теорії танцю

Робоча програма

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

Освітньо-професійна програма «Хореографія»
другий (магістерський) освітній рівень
галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво

Харків, 2025

Робочу програму складено:

старшим викладачем кафедри народної хореографії та теорії танцю,
Ларисою ДЕГТЯР

Мова викладання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри народної
хореографії та теорії танцю

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри народної хореографії та теорії танцю,

доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

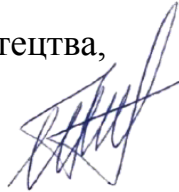
Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету хореографічного
мистецтва

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Голова ради ФХМ

Декан факультету хореографічного мистецтва,

кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс розраховано на 1 семестр навчання. Він складається з лекційних та практичних занять. Передбачається тісне поєднання теоретичних та практичних занять. На заняттях з класичного танцю закладається фундамент виконавської майстерності, розвиваються професійні фізичні дані, Систематичне виконання елементів класичного екзерсису розвиває силу і витривалість всього рухового апарату, На уроках класичного танцю виховується увага, розвивається пам'ять (слухова, зорова, моторна), закладаються основи правильного дихання. Окрім сприяння фізичному вихованню, класичний танець формує навички, необхідні для виконання різних за технікою рухів, навчає точної виконавської техніки танцю, розвиває балетмейстерські, педагогічні, та організаційні здібності, а також формує вміння та навички створення уроків класичного танцю та викладання фахових дисциплін.

Теоретичний курс знайомить студентів з класифікацією рухів класичного танцю, методикою викладання рухів класичного танцю, методикою побудови і проведення уроків класичного танцю.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 І сем – 4 кр.	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В6 Перформативні мистецтва	Обов'язкова	
Загальна кількість годин -120	Освітня програма «Хореографія»	Рік підготовки:	
		1	1
		Семестр	
		1	1
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: І сем – 3 год.	Ступінь: магістр	4 год.	4 год.
		Практичні	
		36 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		Вид контролю	
		1 сем. – залік	1 сем. – залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить – 40/80 на денному відділенні, 12/108 – на заочному.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – здобуття теоретичних знань, практичних умінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу **хореографічної** освіти та грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога та необхідних для подальшої творчої роботи

Завдання навчальної дисципліни:

- опанувати методику виконання та викладання рухів класичного танцю;
- вільно володіти термінологією класичного танцю;
- знати класифікацію рухів класичного танцю, структуру уроків класичного танцю, правила побудови комбінацій різних видів;
- опанувати методику створення частини уроків (екзерсис біля станка,)
- ознайомитися з принципами і видами музичного оформлення уроків класичного танцю, сформувати досвід підбору музичного супроводу до створених комбінацій та уроків класичного танцю;
- вміти застосовувати набуті знання щодо специфіки викладання класичного танцю в практичній діяльності;
- опанувати специфіку проведення створених уроків класичного танцю;
- вміти аналізувати уроки класичного танцю за різними аспектами .

Спеціальні компетентності:

- **СК2.** Здатність виявляти та розв'язувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності;
- **СК5.** Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.
- **СК6.** Здатність розробляти й впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології;
- **СК7.** Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти відповідно до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу;
- **СК9.** Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.
- **СК18.** Володіння методичними засадами навчання та інноваційними підходами до фахової підготовки фахівців з хореографічного мистецтва; планування власної педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

- **ПР7.** Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення;
- **ПР10.** Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.
- **ПР11.** Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти й впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу;
- **ПР12.** Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва;
- **ПР15.** Реалізовувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв;
- **ПР16.** Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

Передумови для вивчення:

Мати професійні фізичні дані та творчі здібності. Володіти професійними навичками виконання рухів класичного танцю. Виявляти обізнаність з літератури за фахом, володіти термінологією класичного танцю та необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Здобувач вищої освіти має:

- Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.
- Володіти термінологією класичного танцю.
- Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.
- Вміти виявляти власні неточності в методиці виконання рухів класичного танцю, аналізувати та формувати траєкторію її удосконалення.
- Вміти створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю.
- Демонструвати техніку виконання та пояснювати методику виконання рухів класичного танцю, надавати музичні розкладки;
- Демонструвати створені комбінації уроків;
- Перевіряти записи комбінацій, частин уроків класичного танцю;

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст курсу

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ СИСТЕМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Термінологія класичного танцю. Основні поняття. Класифікація рухів та характеристика основних груп. Загальні рекомендації до викладання рухів. Опис та правила виконання тренувального руху на прикладі BATTEMENT TENDU SIMPLE. Опис та правила виконання зв'язуючи-допоміжного руху на прикладі PAS DE BOURREE SIMPLE. Загальні рекомендації до виконання стрибків. Опис та правила виконання стрибка на прикладі CHANGEMENT DE PIED.

Тема 2. СТРУКТУРА УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА ЙОГО ОКРЕМИХ ЧАСТИН

Загальна характеристика уроку його мета та завдання. Частина уроку та їх визначення. Комбінації екзерсису біля палки та екзерсису на середині зали. ADAGIO та його характеристика. Побудова ALLEGRO. Співрозмірність частин уроку.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ.

Вивчаються нові більш складні рухи класичного танцю, а також вже вивчені рухи ускладнюються шляхом збільшення темпу виконання, використання поз класичного танцю, ускладнюється координація. Вивчаються великі стрибки з просування та в повороті.

Тема 3. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ БІЛЯ СТАНКА.

1. Pirouette з grand plie en dehors et en dedans.
2. Double rond de jambe en l'air en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях.
3. Grand temps relevé en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях.
4. Battements developpés з коротким balancé.
5. Grands battements jetés demi rond en dehors et en dedans.
6. ½ tours en dehors et en dedans з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полу піруети).

Тема 4. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ.

1. Battements developpés ballottés;
2. Grand temps relevé en face en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях;
3. Пів повороти en dehors et dedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié-relevé;
4. Pirouette en dehors et en dedans з V, II, IV позицій, с закінченням в V, IV поз., та в різноманітні пози носком у підлогу.

5. Temps lié par terre з pirouette en dehors et en dedans.
6. Tours chaîné.

Тема 5. ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ALLEGRO).

1. Pas assemblé en tournant по $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ оберту.
1. Pas jeté battu.
2. Rond de jambe en l'air sauté en dehors et en dedans.
3. Temps levé у позах на 90°.
4. Temps glissés (слизьке рухання вперед та назад на demi plié в позах I, II, III arabesques).
5. Grand pas jeté вперед у позах attitude croisé et effacé, I, II, III arabesques.
6. Sissonne ouverte pas developpé на 90°.
7. Entrechat-cinq.

РОЗДІЛ 3

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ.

Теми 6, 7, 8 ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ.

Студенти вивчають складні навчальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, складені викладачем з використанням рухів представлених в темах 3-5.

Урок набуває більшої танцювальності завдяки наявності великої кількості поз та ускладненої координації. Метою уроку являється закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

РОЗДІЛ 4

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 9. СТВОРЕННЯ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА, ОБ'ЄДНАНОГО ОДНІЄЮ ХОРЕОГРАФІЧНОЮ ТЕМОЮ.

Складання комбінацій екзерсису біля палки виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних рухів з використанням лейтруху. Вправи та їх кількість, лейтрух узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу під власний рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, щодо їх створення. У разі необхідності працюють над виправленням помилок.

Тема 10. ПІДБІР МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕНОГО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РОБОТА З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ

Студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент називає вправу, музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Студент робить свій вибір, відповідно навчальній меті, характеру та тексту комбінації. Надалі студент аналізує музику – визначає ритм, сильну долю, музичний розмір, кількість музичних фраз, частин, тактів.

Тема 11. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно з рекомендаціями та прикладів наданих в темі 13. Надалі вони підлягають

перевірці. Метою являється набуття студентами навичок графічної фіксації хореографічного матеріалу.

Тема 12. ПРОВЕДЕННЯ СТВОРЕНОГО ЕКЗЕРСИСУ НА СТУДЕНТАХ КУРСУ

Екзерсис біля станка складається з комбінацій, складених студентами та відібраних викладачем. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність, надають зауваження, виправляють помилки.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви розділів та тем	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усь го	у тому числі			усь ого	у тому числі		
			л	п	с.р		л	п	с.р
1 курс 1 семестр									
Розділ 1. Теорія та методика викладання класичного танцю									
1.	Понятійний апарат системи класичного танцю.	6	2		4	6	2		4
2.	Структура уроку класичного танцю та його окремих частин.	6	2		4	6	2		4
Разом		12	4		8	12	4		8
Розділ 2. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю									
3.	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	6		2	4	6		0,5	5,5
4.	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	6		2	4	6		0,5	5,5
5.	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		2	16
Розділ 3. Урок класичного танцю та методика його виконання									
6.	Вивчення комбінацій біля станка	6		2	4	6		1	5
7.	Вивчення комбінацій на середині зали	6		2	4	6		1	5
8.	Вивчення комбінацій стрибків	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		3	15
Розділ 4 Створення уроку класичного танцю									
9.	Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою;	24		8	16	24		1	23

10	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	6		2	4	6		0,5	5,5
11.	Запис створених комбінацій	6		2	4	6		0,5	5,5
12	Проведення створеного екзерсису на студентах курсу	36		12	24	36		1	35
Разом		72		24	48	72		3	69
Усього годин за семестр		120	4	36	80	120	4	8	108

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

сем/ тем и	Назва теми	Кількість годин
1/3	Вивчення рухів класичного танцю біля станка	2/0,5
1/4	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	2/0,5
1/5	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)	2/1
1/6	Вивчення комбінацій біля станка	2/1
1/7	Вивчення комбінацій на середині зали	2/1
1/8	Вивчення комбінацій стрибків	2/1
1/9	Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою	8/1
1/10	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	2/0,5
1/11	Запис створених комбінацій	2/0,5
1/12	Проведення створеного екзерсису на студентах курсу	12/1
Разом		36/8

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ тем и	Назва теми	Кількість годин
1	Понятійний апарат системи класичного танцю.	4/4
2	Структура уроку класичного танцю та його окремих частин.	4/4
3	Вивчення рухів класичного танцю біля станка	4/5,5
4	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	4/5,5
5	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)	4/5
6	Вивчення комбінацій біля станка	4/5
7	Вивчення комбінацій на середині зали	4/5
8	Вивчення комбінацій стрибків	4/5
9	Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою	16/23

10	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	4/5,5
11	Запис створених комбінацій	4/5,5
12	Проведення створеного екзерсису на студентах курсу	24/35

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації

Форми контролю

Усне опитування за матеріалами лекцій; оцінювання рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання та викладання рухів класичного танцю; перевірка виконання завдань самостійної роботи зі створення комбінацій екзерсису біля палки, підбору музичного матеріалу до них, здійснення їх запису; залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Залік в 1 семестрі

Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			Розділ 4				Залік / сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
2	4	4	4	4	4	4	4	10	4	8	8	40 / 100

Розподіл балів за формою контролю

- Вивчення рухів класичного танцю - 2 бали;
 - Вивчення комбінацій - 2 бали;
 - Усне опитування за матеріалами лекцій – 2 бали;
 - Створення екзерсису біля станка - 8 балів;
 - Запис створених комбінацій, робота з концертмейстером – 4 бали за кожен;
 - Проведення створених уроків - 4 бали;
 - Виконання самостійних завдань - 2 бали;
- Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю - 60 балів;

Залік — 40 балів

Критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти на підсумковій формі контролю

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.

Підсумковий контроль: залік 40 балів.

Оцінка здобувачеві освіти за залік виставляється за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Складання заліку оцінюється оцінкою «зараховано», «не зараховано».

Оцінка «відмінно»/«зараховано» (31-40 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 90-100% балів з тесту. Під час практичної частини продемонстрував високий рівень виконавської майстерності, виявив яскраву емоційну виразність, володіння високою технікою виконання рухів.

Оцінка «добре»/«зараховано» (21-30 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 70-89 % балів з тесту. Під час практичної складової допустив незначні неточності у методиці виконання рухів, практичний матеріал виконав не на високому рівні, про що свідчать деякі помилки в послідовності рухів, а у характері виконання показав недостатню або посередню емоційну виразність.

Оцінка «задовільно»/«зараховано» (11-20 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 50-69 % балів з тесту. Під час практичної складової продемонстрував наявні недоліки та/або помилки у методиці виконання рухів, допускав багато неточностей у послідовності рухів в танцювальних комбінаціях, практичний матеріал засвоєно на середньому рівні. Відсутня емоційна виразність.

Оцінка «незадовільно»/«не зараховано» (0-10 балів) вказує на те, що здобувач не впорався з тестом, отримавши менше 50% балів. Під час показу практичних компетентностей продемонстрував неволодіння методикою виконання хореографічних рухів, відсутність знань практичного матеріалу, про що свідчить велика кількість помилок у послідовності рухів та методиці їх виконання. Емоційно невизначений.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти

Неформальна освіта передбачає освіту, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою

освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) передбачає освіту, яка є самоорганізованим здобуттям особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної, громадської, професійної або іншої діяльності.

Зарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відбувається за наявності відповідного документу, що передбачає підтвердження отриманих компетентностей, які зафіксовані у декларації про попереднє навчання.

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК здобувачеві може бути зараховано повний об'єм кредитів або частину кредитів у разі співпадіння з темами освітнього компоненту, або додатково нараховано бали у розмірі — до 2% від можливої кількості балів набраних до форми підсумкового контролю.

Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення: силабус, робоча програма; конспект лекцій; методичні рекомендації до практичних занять; методичні рекомендації до самостійної роботи, нормативні документи, відеоматеріали. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

РЕКОМЕНДОВАНА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ЛІТЕРАТУРА

1. ОСНОВНА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахемян. — Київ: ДАКККіМ, 2003. — 115 с. — http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahemyan_t_l_metodyka_vykkladannya_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с. — <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
3. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 239 с. — https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
4. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова]. — Харків: ХДАК, 2010. — 98 с. /1491
5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] — Харків: ХДАК, 2022. — 56 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1804>

6. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] – Харків: ХДАК, 2022. – 24 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khkdkak-xmlui/handle/123456789/1805>
7. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с. — <http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3121/%D0%A0%D0%B5%D1%85%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%90.%D0%84.%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20%C2%AB%D0%A0%D1%83%D1%85%D0%B8%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%8E%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85%C2%BB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.

2. Додаткова

1. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
2. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління XXI століття [Електронний ресурс] / К. І. 12. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89
3. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9
4. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. —

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf

5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_NX_18.pdf.
6. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: <http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна гімнастика.pdf>.
7. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силкові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2021. — 17 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
8. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf.
9. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. кудьтури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2021. — 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
10. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 Хореографія, освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2022. — 169 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1806>
11. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської

- державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33
12. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] / Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.
 13. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККиМ, 2009. — 156 с.
 14. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
 15. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліогр. довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники / В. Д. Туркевич. — Київ, 1999. — 223 с.
 16. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова хореогр. розробка.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореогр._розробка.pdf).
 17. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
 18. Craine D. The Oxford Dictionary of Dance / Debra Craine, Judith Mackrell. Oxford
https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=42g8Hp-xA48C&oi=fnd&pg=PR5&dq=classical+dance&ots=RLPuU3dk7t&sig=gM4uH89f0WH6WgZFFQyp_e0WOkaTY&redir_esc=y#v=onepage&q=classical%20dance&f=false

3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.